

Ocena

Dziekanat
Wydziału Wojskowo-Lekarskiego
wpłynęło dn. 2015-06-03
podpis l.dz. 1134

rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

lek. med. Krystyny Nadolskiej

pt. „Wpływ używania narkotyków na rozróżnianie barw”

Zjawisko uzależnienia od środków narkotycznych stało się ogólnoswiatowym problemem nie tylko społecznym ale również zdrowotnym i ekonomicznym. Zażywanie środków narkotycznych powoduje poważne zaburzenia w procesach psychicznych. Może również doprowadzić do szeregu ostrych lub przewlekłych medycznych powikłań, w tym w układzie wzrokowym.

W przedstawionej pracy nacisk położono na ocenę percepcji barw u osób z zespołem uzależnienia od środków narkotycznych. Co więcej przeanalizowano nabyte zaburzenia widzenia barw w zależności od czasu trwania uzależnienia oraz okresu abstynencji. Z powodu niewielkiej liczby publikacji odnoszących się do wpływu substancji psychoaktywnych na funkcje wzrokowe temat niniejszej pracy jest nowatorski, a wnioski z przeprowadzonej analizy mogą okazać się przydatne i mogą być wykorzystane jako wskazówki w praktyce lekarskiej.

Rozprawa doktorska lek. med. Krystyny Nadolskiej posiada ogólnie przyjęty układ dla tego typu prac. Praca liczy 123 strony i zawiera 62 tabele oraz 25 rycin, które są rzetelnie wykonane i szczegółowo ilustrują jej treść. Praca dzieli się na: spis treści, jednostronicowy wstęp, przegląd piśmiennictwa napisany na 31 stronach, cele pracy (1 strona), materiał i metody badań przedstawione na 13 stronach, wyniki na kolejnych 39 stronach oraz omówienie wyników i dyskusję na 11 stronach. Pracę kończą wnioski (1 strona), piśmiennictwo (12 stron), streszczenie w języku polskim (3 strony) oraz załączniki (łącznie 9 stron).

Treść pracy jest zgodna z tytułem pracy, a treść rozdziałów z ich nagłówkami.

Rozdział „Wstęp” przedstawia wyjaśnienie i celowość podjętego tematu. Zasadność umotywowana jest małą liczbą publikacji związanej z wpływem substancji psychoaktywnych

3.06.2016
Jan Dąbrowski Nadolska

DZIEKAN
Wydziału Wojskowo-Lekarskiego
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Prof. zw. dr hab. n. med. Jurek P. Lisowski

na funkcje wzrokowe oraz wynikającym z tego słabym rozpoznaniem tematu. Ponadto, Autorka podkreśla atrakcyjność i ciekawość tematu wynikające z coraz częstszego modelu uzależnienia polegającego na jednoczesnym zażywaniu wielu substancji psychoaktywnych.

Kolejny rozdział „Przegląd Piśmiennictwa” jest rozwinięciem wstępu i wyjaśnia terminologię oraz mechanizmy neurobiologiczne związane z przyjmowaniem środków narkotycznych. Doktorantka przeanalizowała dostępne piśmiennictwo okulistyczne pod względem podziału substancji psychoaktywnych, rodzajów uzależnień oraz czynników rozwoju uzależnienia. Autorka duży nacisk kładzie na wpływ dopaminy na funkcje komórek poziomych, co jest niezwykle istotne w kontekście percepcji barw. Dodatkowo, doktorantka przedstawiła terminologię, typologię oraz kluczowe zagadnienia związane z nabytym zaburzeniem widzenia barw. Następnie wyjaśnione są kliniczne sposoby oceny nabytych zaburzeń w rozpoznawaniu barw, a także ich ocena pod względem skuteczności oraz dokładności otrzymanych wyników. Omówione są sposoby działania poszczególnych testów, przy czym 2 z nich – Test Farnswortha-Munsella 100 Hue i perymetria barwna – są przedstawione niezwykle szczegółowo, co wynika z ich czułości, częstości zastosowania oraz wykorzystania ich w niniejszej pracy badawczej.

W rozdziale „Materiał i metody badań” przedstawiona jest grupa badana 95 osób podzielona na trzy podgrupy w zależności od wystąpienia u nich lub braku uzależnienia od substancji psychoaktywnych, a także rodzaju środka odurzającego (substancje narkotyczne lub nikotyna). Autorka opisała 3 procedury badawcze, które były przeprowadzone we wszystkich grupach pacjentów: wywiad chorobowy, badanie ankietowe oraz badanie okulistyczne. Opisane wyniki analizy badania ankietowego wykazały okres uzależnienia, odsetek osób stosujących poszczególne rodzaje środków narkotycznych oraz deklarowane zaburzenia widzenia. Następnie, przedstawione zostały procedury przeprowadzenia standardowego badania okulistycznego. Ze względu na znaczną rotację w grupie badanych uzależnionych od substancji psychoaktywnych, zaplanowane pomiary powtarzane w 3 i 6 miesiącu abstynencji okazały się niemożliwe do wykonania u wszystkich pacjentów. W grupie III (grupie uzależnionych) z 45 osób tylko u 28 można było wykonać wszystkie zaplanowane badania. W grupach deklarujących brak uzależnienia od środków narkotycznych badanie okulistyczne wykonane było jednorazowo.

W części „Wyniki badań” uzyskane dane z analizy statystycznej przedstawiono w sposób jasny i czytelny w postaci tabel i rycin oraz zwięzłego i czytelnego komentarza.

Doktorantka przedstawiła wyniki dwóch odrębnych badań psychofizycznych: testu Farnswortha-Munsella 100 Hue oraz badania centralnego pola widzenia (30°) dla barw: czerwonej, zielonej i niebieskiej (strategia skringowa), przeprowadzonych w grupach badanych. Grupy analizowane były pod względem wielkości szeregu zmiennych m.in. całkowitego wyniku błędów (TES) – F-M 100 Hue, oraz wielkości ubytków dla barw: czerwonej (R), zielonej (G), niebieskiej (B) – badanie centralnego pola widzenia (30°). Analiza uwidoczniła, że w prawie wszystkich badanych parametrach otrzymywane wyniki dla grupy I (grupy uzależnionych) były znacznie gorsze od wyników grupy III (grupy abstynentów). Co więcej, wykazano, że im dłuższy okres abstynencji osób uzależnionych, tym lepsze wyniki uzyskiwano w kolejnych badaniach. Wraz z dłuższym okresem abstynencji zmniejszała się liczba popełnianych błędów w rozróżnianiu barw. Ponadto wykazano, że nie ma związku pomiędzy czasem uzależnienia a wynikami wartości osi błędów (BY-PES – RG-PES) oraz liczbą ubytków pola widzenia barw. Wyniki grupy II (grupy palaczy) zazwyczaj znajdowały się pomiędzy wynikami grupy I oraz III i nie stwierdzano istotnej różnicy między grupą palaczy i abstynentów, a także grupą palaczy i narkomanów.

W rozdziale „Omówienie wyników i dyskusja” Autorka przedstawiła rzeczowe opracowanie wyników uzyskanych w analizie oraz wnioski i konkluzje z niej wynikające. W tej części pracy Doktorantka wykazała się umiejętnością rzetelnego i niezwykle wyczerpującego przeprowadzenia interpretacji badań własnych. Na podstawie swoich obserwacji i uzyskanych wyników Doktorantka wyciągnęła logiczne, wynikające z treści pracy wnioski. Jak zakładano, wyniki badań potwierdziły wpływ przyjmowania substancji psychoaktywnych na osłabienie zdolności rozpoznawania barw. Pomimo problemów jakie wystąpiły podczas pomiaru czułości na barwę w zakresie centralnego pola widzenia (30°) wyniki uzyskane przez doktorantkę są satysfakcjonujące i pozwalają na wyciągnięcie wiarygodnych i szczegółowych wniosków. Dotyczy to również wykonanej przez doktorantkę analizy wartości otrzymanych po wykonaniu testu 100-Hue.

Wnioski, które zostały przedstawione w rozdziale „Omówienie wyników i dyskusja” oraz w kolejnym rozdziale pt.: „Wnioski” stanowią odpowiedź na założone cele pracy.

„Piśmiennictwo” obejmuje 155 pozycji literatury krajowej i zagranicznej zarówno z ostatnich kilku lat, jak i o znaczeniu historycznym. Publikacje zostały właściwie dobrane i cytowane.

Przedstawioną mi do recenzji pracę oceniam bardzo wysoko. Praca jest napisana w sposób zwięzły i czytelny. Pracę czytałam z przyjemnością ze względu na staranność i poprawność skonstruowania pod względem merytorycznym i edytorskim. Praca doktorska świadczy o wszechstronnym przygotowaniu lek. med. Krystyny Nadolskiej do prowadzenia samodzielnych prac badawczych oraz dowodzi wysokiego zaangażowania w analizowane zagadnienie. Uzyskane wyniki są oryginalne, a tematyka, zakres badań i umiejętne opracowanie wyników świadczą o dużej wiedzy Doktorantki. Praca charakteryzuje się wysoką wartością poznawczą. Ze względu na małą liczbę publikacji podejmujących problematykę oceny czułości siatkówki na bodźce barwne w zakresie centralnego pola widzenia u osób uzależnionych od środków narkotycznych, praca jest nowatorskim i nowoczesnym opracowaniem zarówno w aspekcie badawczym jak i praktyki klinicznej. Mimo wnikliwej oceny nie dopatrzyłam się uchybień, które mogłyby być podstawą do oceny krytycznej.

Reasumując, recenzowana praca spełnia warunki, jakim winna odpowiadać prawidłowo napisana i wykonana rozprawa doktorska.

Zgłaszam więc Wysokiej Radzie Wydziału Wojskowo-Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie lek. med. Krystyny Nadolskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Katarzyna Michalska-Małecka

Dr hab. n. med.
Katarzyna Michalska-Małecka
Specjalista Chorób Czuci
nr 0990542